

Uunga siunnersuut: Akileraarutit akitsuutillu kiisalu aningaasanik nuussinikkut isertitat pillugit Inatsisartut inatsisaasa assigiinngitsut allanngortinneqarnerinik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxxx 2019-imeersoq

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalackersuisoq)

Aappassaaneerinninneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq siunnersuut manna pillugu isumaliutissiisummik saqqummiussivoq.

Aningaasaqarnermut Akileratararnermullu Ataatsimiititaliap aappassaaneerinninnermut isumaliutissiisummi Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuummik siunissami taamaallaat siusinaartumik utoqqalinermilu pensionisialinnut procentimik aaqqiissuteqartoqartarnissaanik imaqartumik saqqummiussinissaannik qinnuigaat, isertitallu malittaasumik aningaasartuutaanerusussanut aningaasalersuutissat peerneqarnissaat qinnutigalugu.

Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuut saqqummiussaata siulleq aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiippoq, taamaalillunilu siunnersuut annikitsumik iluanaarutitaqalaarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatini nalinginnaasuni iluanaarutissap taassuma 2020-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi ikiorsiissutinut allanut arlalinnut procentimut aaqqiissutaasumut aningaasalersuutitut atorneqarnissaa eqqarsaataavoq. Taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuut ungasinnerusoq isigalugu pisortat aningaasaqarnerannut pitsannguutaananilu ajornerulersitsissanngilaq.

Inatsisip ukiuni aningaasanut inatsisiliorfiusuni 2020-2023 ukiut sisamat ingerlanerani missingiunneqartutut 28,0 mio. kr.-nik Nunatta Karsianut iluanaarutaajunnaarnera, akerlianilli ukiuni sisamani katillugit 21,1 mio. kr.-nik ajorseriartitsinermik Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutitut kissaatigisaa nassataqassaaq. Tamanna inatsisissatut siunnersuummut sanilliullugu 49,1 mio. kr.-nik ajorseriaataavoq. Ingammik ukiunut missingersuutaasut kingulliit pillugit kisitsisit taakkua nalorninartoqarsinnaapput, taamaakkaluartorlu pingaarnernut pineqartunut allanngortitsinngillat. Nassuiaatini nalinginnaasuni takuneqarsinnaavoq isertitaqarnerunissaq siunissami ikiorsiissutitigut isertitat, siunnersuummut matumunnga ilaatinneqanngitsut, 2020-mullu Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuummi procenti aaqqiissutaasoq atorlugu nalimmassarneqartussatut naatsorsuutigineqartut nalimmassarneqarnissaannut atorneqartussatut siunertaqarfiunerat erseqqissaatigineqassaaq. Siunissami aaqqiissutissamut taamaattumut allatut

anigaasalersuinissamik nassaartoqassanersoq maannakkuugallartoq erseqqissumik ilisimaneqanngikkallarpoq.

Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutissatut kissaatigisaata nassatarisaanik inatsisissatut siunnersuut aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiikkunnaassaaq. Allatut oqaatigalugu ikiorsiissutit arlallit aningaasat naleerukkiartornerat peqatigalugu ingerlaavartumik qaffakkiartussasut, akerlianillu isertitat taakkununga aningaasalersuutaasussat sukkaatsumik annikilliertortussasut Ataatsimiititaliap siunniuppa. Taamaalilluni inuiaqatigiit aningaasatigut patajaassutsikkut ajornartorsiutaat ataavartumik sakkortusarneqassapput, taamaaliorlutalu kinguaassavut uagut nammineq inuunerissaarnitsinnut akiliisussanngortissavagut. Tassungalu atatillugu Aningasaqarnermut Siunnersuisooqatigiit kingullermik nalunaarusiaanni september 2018-imeersumi inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut patajaassusaat ukiuni tulliuttuni 15-20-ni sulii aaqqiissutissarsineqannginneranik takutitsinera eqqaasitsissutigineqassaaq. Tamanna massakorpiaq aningaasaqarneq pitsaasumik inissisimagaluartoq pisortat aningaasartuutaannik annertusaanissamut maanna toqqammavissaqanngilaq.

Taamaammat inatsisissatut siunnersuutip matuma pingajussaaneerseqarnissaa 2019-imi ukiaanerani ataatsimiinnermut kinguartinneqassasoq Naalakkersuisut siunnersuutigaat. Taamaalilluni partiit aningaasanut inatsit pillugu isumaqatiginninniaqataasussat, siunnersuutip qanoq aningaasalersorneqarumaarnera tamatuma kingorna aalajangissavaat. Aningaasalersuinissaq taperserseqarsinnaanngippat, peqatigisaanillu nunatta karsiata aningaasartuutai isertitaalu oqimaaqatigiissinneqarlutik, taava Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutip attannissaa toqqammavissaaruttutut isigissavaat.

Maanna Inatsisartut ataatsimiinnerani pisortat aningasartuutaannik qaffaanissamut annertuumik piuumassuseqartoqartoq isumaqarnarpoq. Tamatumani siunnersuut manna allallu eqqarsaatigalugit. Akerlianilli aningaasat sumit tiguneqarnissaannut tikkuaanissamut piuumassuseq annikippoq. Nalinginnaasumilli isumaqatigiissutigineqarupaluppoq, akileraarutit akitsuutillu uninngatinneqarnissaat. Akileraarutilli akitsuutillu qaffassanngippata taamaaginnartinneqarlutilluunniit, taava suliniutit nutaat aningaasalersorumallugit aalajangersimasuni sipaarniartoqartariaqassaaq. Matumanilu politikikkut akisussaassutsimik piviusorsiorlumik tigusisoqarnissaa Naalakkersuisut maqaasivaat. Akulikippallaamik taamaalillunilu aamma suliami matumani Inatsisartuni partiit ataatsimiititaliallu sipaarniarfissatut periarfissanik aalajangersimasunik tikkuussinissamut tunuarsimaartarput.

Ilaatigooriarluni allaffissornermi annertuallaarujussuurtumi sipaarniartoqarnissaa oqaatigineqartarpoq. Naalakkersuisuttaaq nunap allaffissornera arlaatigut annikillisinneqassasoq, peqatigisaanillu ingammik nunatsinni sanngiinnerpaanut sullissineq sanngiinnerulissanngitsoq kissaatigaat. Allaffissornerullu ingerlanneqarnerani sorpiami sipaartoqarnissaa partiit kissaatigaat?

Isumaginninnermut immikkoortumi, ineqarnermut immikkoortumi, akileraartarnermut immikkoortumi sullissinermi imaluunniit peqqinnissaqarnermut immikkoortumi sipaartoqassava? Sumi sipaartoqarnissaa pillugu Inatsisartut akisussaaqataasariaqarput.

Tassunga atatillugu 2019-imut Aningaasanut Inatsimmi konto pingaarnermi 20.11.51 Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat ukiuni 2020-2022-mi sipaarutini 105 mio. kr.-nik immikkoortitsisoqareenera eqqaasitsissutigissallugu naapertuuppoq. Sipaartussat taakku, piffissap ingerlanerani pisariillisaanertigut naammassiniagassat annertoqataannik aningaasartuutissanik missingersuuteqartoqareerpoq. Aningaasartuutit taakku aamma sipaarutissatigut suussusilerneqanngitsutigut aamma aningaasalersorneqarumaarnerat naatsorsuutigalugu, aningaasanut inatsisinut aningaasartuutini sulit allanik inissitsiteriinnarneq akisussaassusilimmik aningaasaqarnermik ingerlatsinerunaviangilaq.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pisortat ingerlataanni aqunneqartumik aningaasartuutit annertusiartornerannik toqqammaveqartariaqartumik, siunnersuutillu aningaasartuuteqarfiusussat aningaasaqarnerup inissisimanerannik qissimitaqanngivilluni akueriinnartarnerannik pissuseqarneq, aningaasaqarnermik pitsaasumik akisussaassusilimmillu politikimik ingerlatsinermik ataatsimoorfeqaqqilernissaat pisariaqartoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Tamannalu iluatsissinnaassappat suliami matumani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut ikorfartuillunilu ikiuuttariaqartoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Taama oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit inatsisissatut siunnersuutip matuma pingajussaanneerpeqarnissaa 2019-imi ukiakkut ataatsimiinnermut kinguartinneqassasoq inassutigaara, taamaalilluni partiit aningaasanut inatsit pillugu isumaqatiginninniarnernut atatillugu allanguutissatut siunnersuutip suliniutit allat pingaarnersiorneqarnerannut ataqatigiissillugu qanoq aningaasalersorneqarnissaanik oqaloqatigiissuteqarsinnaaqqullugit.